

ΤΟ ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ

ΚΩΜΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τῷ ἀδελφῷ μου Ἀριστείδῃ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ
ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ

ΜΑΡΙΚΑ
ΕΙΣ ΚΛΗΤΗΡ δι' αὐτὸν

[Ἡ σκηνὴ σύγχρονος ἐν Ἀθῆναις]

[Δωμάτιον τοῦ Χασοπασχάλη πενιχρότατον διεσκευασμένον· θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ ὑψηλὰ, πρὸς τὰ δεξιὰ, παράθυρον μικρόν. Κάτωθεν τοῦ παραθύρου τράπεζα ξυλίνη, κενή, ἐντὸς δὲ τοῦ δωματίου ἐν κιβώτιον, ἐν κάθισμα καὶ μία κλίνη ξυλίνη, ἐφ' ἧς κλινωστρωμνὴ, ἐφάπλωμα κλπ. ὅλα παλαιὰ καὶ τετριμμένα· τίποτε ἄλλο.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [τεταραγμένος καὶ κατασχοινισμένος, φέρων τὸν πῦλον τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ ἡμιανοικτὸν τὸ φύλλον τῆς θύρας]
καὶ ΜΑΡΙΚΑ [ἔσωθεν τῆς σκηνῆς]

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ.—Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Μαρίκα ! προσο-
χὴ ᾗς αὐτὸ ποῦ σοῦ εἶπα.

ΜΑΡΙΚΑ [ἔσωθεν]. — Καλά, Γιάγκο! θά'χω τὸ νοῦ μου! μείνε ἡσυχος!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Νὰ μὴν ἀφήσης ν' ἀνεβῇ κανεὶς ἐπάνω! ὅποιος κι' ἂν ἐρθῇ νὰ μὲ ζητήσῃ, νὰ τοῦ πῇς πῶς εἰμ' ἐξω, πῶς πάω σὲ ταξεῖδι, πῶς μὲ πάντρεψαν, πῶς ἡτύοκτόνησα, πῶς ἀνελήφθην, ὅ,τι σοῦ ἔλθῃ τέλος πάντων ἐκείνην τὴν ὥρα στὸ νοῦ! Ἐχω σπουδαίαν ἐργασίαν, θὰ γράψω ἓνα σύγγραμμα, καί... ξέρεις... ἔχω ἀνάγκην ἡσυχίας, ἀπομονώσεως... κατάλαβες;

ΜΑΡΙΚΑ [ὡς ἄνω]. — Ἄν ἔλθῃ ὁ πλαϊνὸς μάγερας, ὁ κύρ Σταμάτης, νὰ σοῦ φέρῃ φαί;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Κανένας!... κανένας! [κλείων τὴν θύραν καὶ ἀναστενάζων]. Ἄχ! ἀλλοίμονον! μόνον ὁ κύρ Σταμάτης δὲν θὰ μ' ἐπισκεφθῇ πλέον!...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [μόνος]

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [παρρηρεῖ ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα προσεκτικῶς τὸ δωμάτιον καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ κατόπιν προχωρεῖ ἐσκευασμένος πρὸς τὸ παράθυρον]. — Αὐτὸ τὸ παράθυρον δὲν μ' ἄρῃσει· πρέπει νὰ τὸ κλείσω καλά! [ἀνέρχεται ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ προσπαθεῖ νὰ κλείσῃ τὸ παράθυρον] εἶνε μὲν ἄρκετὰ ὑψηλά, ἀλλ' οἱ πολιορκηταὶ ἤμπορεῖ νὰ μεταχειρισθοῦν καμμίαν πυροσβεστικὴν κλίμακx [κατέρχεται τῆς τραπέζης] ποῦ ξέρεις!... Ἄς δοῦμε τώρα ἂν ἀντέχῃ καὶ ὁ τοῖχος! [κτυπᾷ τὸν τοῖχον μὲ τὴν ἀγκυῶνά του εἰς διάφορα μέρη]. Οὐμ! ἄρκετὰ γερός!... μόνον μὲ κανόνια θὰ μπορέσουν νὰ τὸν ρίξουν!... ἀλλὰ τί λέω; Τόσα κανόνια ἔχω ρίξει ὥς τώρα τῇ σπητονοικοκυρᾷ μου κι' οὔτ' ἐσείσθῃ κ' ἂν! φαίνεται εἶνε φτηνασμένους κανονικῶς... γιὰ ν' ἀντέχῃ στὰ κανόνια! ἓνας λόγος κι' αὐτὸς ποῦ μὲ ἀναγκάζει νὰ μὴν ἀφήσω ποτὲ αὐτὸ τὸ δωμάτιον!... ἄμ ἡ πόρτα; μὲ μιὰ κλωτσιὰ πᾶρ' τὴν κάτω! τί νὰ κάνω; [μετὰ μικρὰν σάψιν]. Ὀδόφραγμα! Αὐτὸ πρέπει νὰ γείνῃ κι' ἄς μὴ χάνω καιρόν!... εἰς ἔργον! ἡ πατρίς κινδυνεύει! [ἐπιστρέφει μετὰ σπουδῆς τὰ διάφορα ἐπιπλα πρὸ τῆς θύρας ὁμολῶν ταυτοχρόνως]. Αὐτὴ ἡ παληοκασέλα, ἂν κι' ἀδειανή, θὰ κάνῃ καλὰ τὸ μέρος της!... κ' ἡ σανίδες χρειάζονται... καὶ τὰ στρίποδα... νὰ καὶ τὸ τραπέζι! καὶ τὸ στρώμα!... αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶνε τὸ χρησιμώτερον... ἐμποδίζει τῆς σφαίραις! καὶ τὸ πάπλωμα καὶ τὸ μαξιλάρι κ' ἡ καρέκλα καὶ [ἀποβαλὼν τὸν πῆλον του] τὸ καπέλλο μου!... Ὁλα, ὅλα χρειάζονται! δὲν πιστεύω νὰ μείνῃ τίποτε [παρρηρεῖ γύρωθεν]. Ἄ! νὰ κ' ἓνα βιβλίον! πῶς διέφυγε τοὺς ὄνυχας τῶν βιβλιοκαπῆλων; θά'νε καμμιὰ φυλλάδα τοῦ Μπερτόδουλου!... ἄς δοῦμε! [λαμβάνει ἐκ τοῦ ἱδρύου το βιβλίον καὶ τὸ παρρηρεῖ]. Ἐγχειρίδιον Πλουτο-

λογίας . . . φεῦ ! καλὸ κι' αὐτό ! ἀφοῦ δὲν ἔχω κανέν ὄπλον διὰ ν' ἀμυνθῶ, ἐν περιπτώσει ἐφόδου, ἄς κρατῶ τοῦλάχιστον αὐτὸ τὸ ἐγχειρίδιον διὰ κάθε ἐνδεχόμενον ! [κρύπτει τὸ βιβλίον εἰς τὸν κόλπον του] Οὐφ ! ἤμπορῶ περὶ νὰ 'πῶ πῶς βρίσκομαι ἐν ἀσφαλείᾳ ! Δὲν με νοιάζει τώρα κι' ἂν πολιορκήσῃ τὸ σπῆττί μου ὁλόκληρον σύνταγμα . . . δικαστικῶν κλητῆρων ! δὲν τὸ κουνῶ ἀπ' ἐδῶ ! στὸν Αἰγυπτιακὸν αὐτὸν τάφον μου θὰ ταφῶ ζωντανὸς σὰν τὴν 'Αἰδᾶ ! "Ἄς κάνω κι' ἄλλιῶς ! τὸ βράδυ μόνον μπορῶ νὰ βγαίνω λίγο καὶ καὶ νὰ πέρνω τὸν ἀέρα μου, διότι ὅταν αὐτὰ τὰ σαρκοβόρα θηρία, οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες, ἔχουν νὰ ἐκτελέσουν ἀπόφασιν ἐναντίον σου, μόνον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου σ' ἀφήνουν ν' ἀνατείλῃς λίγο στοὺς δρόμους . . . Ἀλλὰ τί θές, τί γυρεύεις ! [μετ' ἀπογνώσεως] "Αἱ στὸ διάβολο τέτοια ζωὴ ! "Ἐνα χρόνο τώρα τό'χω πάρει γιὰ δουλειὰ νὰ κυνηγῶ δανειστὰς καὶ . . . νὰ κυνηγιέμαι ἀπὸ δικαστικούς κλητῆρας ! "Ὅλο μὲ συναλλάγματα ζῶ ! "Ἐχω, κ' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσα, στὴν ράχι μου λήξαντα, λήγοντα καὶ λήγοντα ! παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον, βλέπετε, τά'χω ἐξωφλημένα ὅλα . . . ὄχι τὰ συναλλάγματα, πρὸς θεοῦ ! κι' αὐτὰ μοῦ τὰ κάνει ὁ θεϊὸς μου, ἄνθρωπος μ' ἐβδομῆντα χρόνια στὴ ράχι, μὲ ἰσαριθμούς χιλιάδας στὴν Ἑθνικὴ Τράπεζα καὶ μὲ μόνον κληρονόμον του ἐμένα ! προσοδοφόρος κληρονόμος, πῶς ; Προσεφέρθησαν λοιπὸν χίλιοι δύο εὐγενεῖς κύριοι νὰ μοῦ προεξοφλήσουν τὴν κληρονομίαν διὰ συναλλαγμάτων καὶ ὁ ράπτης, καὶ ὁ ξενοδόχος καὶ ὁ παπουτσοῦ καὶ κάθε τίμιος καὶ εὐσυνειδήτος ἄνθρωπος ἐξ ἐκείνων οἱ ὅποιοι σοῦ δίδουν προθύμως ἑκατὸ δραχμὰς ἀρκεῖ νὰ τοὺς ὑπογράψῃς συνάλλαγμα γιὰ πεντακόσας ! Εἶδος βιομηχανίας κι' αὐτό, ἄς εἶνε ! ἡ ὑπογραφή μου, βλέπετε, εἶχε καλλιτέραν πέρασιν κι' ἀπ' αὐτὴν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἄλλ' ὁ θεϊὸς μου ἀπέθανε πρὸ τριῶν μηνῶν καὶ τὴν περιουσίαν του .. τὴν ἀφῆκε φεῦ ! εἰς τὸ Ἔθνος διὰ νὰ κτισθῇ, λέει, ἐν καλλιμάρμαρον μέγαρον ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ διαιτῶνται ἀνέτως οἱ συλλαμβανόμενοι διὰ χρέη ! προνοητικὸς ἄνθρωπος ! ἐξησφάλισε τὸ μέλλον τοῦ ἀνεψιοῦ του ! κ' ἐγὼ ὅστις ἐπερίμενα νὰ ἴδω ἐνθουσιαζομένους τοὺς δανειστὰς ἐκ τῆς φιλανθρώπου δωρεᾶς τοῦ θείου μου, εἶδα τούναντίον τὴν ὑπογραφὴν μου ἀποκρουομένην μετὰ φρίκης παρ' αὐτῶν καὶ ζητουμένην μόνον παρὰ τῶν δικαστικῶν κλητῆρων πρὸς ὑπογραφὴν τῶν ἐπιδοτηρίων των ! παράδοξα δὲν εἶν' αὐτά ; . . . "Ὅλοι μοῦ ἔκοψαν αὐθωρεὶ τὴν πίστωσιν κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ πλαϊνὸς μου μάγκερας, ὁ κύρ Σταμάτης, ποῦ μοῦ ἔφερν' ἐδῶ, τὰς πονηρὰς ἡμέρας τῶν καταδιώξεων, πατσᾶ καὶ σκοτάκια κι' ἀντεράκια, ἐπὶ πιστώσει πάντοτε, καὶ μὲ ἡνάγκαζε νὰ σπουδάζω ἄκων, ὡς

νὰ ἤμην φοιτητῆς τῆς Ἱατρικῆς, ὁλόκληρον τὸν γαστρεντερικὸν
 σωλῆνα τῶν μαστοφόρων στὸ πιάτο, κι' αὐτὸς ἀκόμη μοῦ ἔκοψε
 ἀπὸ χθὲς τὴν πίστωσι χωρὶς νὰ μοῦ κόψῃ δυστυχῶς καὶ τὴν ὄρε-
 ξιν! μόνον ἡ καυμένη ἡ σπητονοικοκυρά μου, ἡ κυρὰ Θανά-
 σαινα, ἃς εἶνε καλά, μὲ πιστώνει ἀκόμη· δυὸ χρόνια ἔχω στὸ
 σπῆτί της καὶ τὴν πεντάρρα μου δὲν τὴν εἶδε! στὴν ἀρχὴ μουρ-
 μούριζε λιγάκι· ἀλλὰ τῆς ἔκλεισα τὸ στόμα· τῆς ὑπεσχέθην πῶς
 ἅμα διορισθῶ θὰ πάρω τὴν μοναχοκόρην της, τὴν Μαρίκα,
 τὴν φέρουσιν ἐπὶ τῆς ράχεώς της τὸν Παρθενῶνα καὶ τὴν οἰκίαν
 αὐτὴν· ἐπειδὴ δέ, τῆς εἶπα, πρόκειται νὰ μοῦ δοθοῦν κ' αἱ δύο
 ἀρχαιότητες, ἡ κόρη της καὶ τὸ σπῆτι της δηλαδή, ὡς προῖξ,
 μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ τὰς νέμωμαι μέχρι τῆς εὐτυχοῦς ἐκείνης ἡμέ-
 ρας δωρεάν· καὶ συνήνεσεν ἡ μέλλουσα πενθερά μου! Ἀλλὰ
 θὰ διορισθῶ ποτέ! Ἐδῶ εἶνε τὸ ζήτημα! Σήμερα τὸ πρῶτ' βγῆκα
 νὰ πάω στὸν ὑπουργόν· τὸν εἶχα ὑποστηρίξει στῆς περασμέ-
 ναις ἐκλογαῖς καὶ κάτι περίμενα· ἄλλως τοῦχε μιλῆσει καὶ κά-
 ποιος κομματάρχης του· πηγαίνω λοιπὸν πρῶτ' πρῶτ', στῆς
 ἐπτά, στὸ σπῆτι του γιὰ νὰ τὸν ἐπιτύχω μέσα· ῥωτῶ, μοῦ λέν·
 βγῆκε ἔξω! τί διάβολο! πρῶτ' πρῶτ'! ἃς εἶνε! πηγαίνω τὸ μεση-
 μέρι, χτυπῶ τὴν πόρτα, κατεβαίνει ἓνας ὑπρέτης, τὸν ῥωτῶ,
 μοῦ λέει «ὁ ὑπουργὸς τρώει»· καλά! γυρίζω στὴ μιά, τὸν ῥωτῶ,
 μοῦ λέει «ὁ ὑπουργὸς κοιμᾶται»· κάθομαι σ' ἓνα πάγκον, ἀπέ-
 ναντι στὸ σπῆτι του· πάει τρεῖς ἡ ὥρα· αἶ, λέω, ἃς πάω τώρα!
 δυὸ ὥραις ἀρκοῦν γὰ κοιμηθῇ κανεὶς ἔστω καὶ ὑπουργός! χτυπῶ
 τὴν πόρτα, κατεβαίνει ἓνας ἄλλος ὑπρέτης, τὸν ῥωτῶ, μοῦ λέει
 «ὁ ὑπουργὸς μόλις ἔφαγε βγῆκ' ἔξω!» τὸν ἀγριοκύτταξα, ξερο-
 κατάπια, χαμογέλασα καὶ τὸν ξαναρωτῶ, πότε θὰ γυρίσῃ· «μὰ,
 μοῦ λέει, δὲν ἔχει τακτικὴ ὥρα! ἴσως στὰς ἐπτά, στὰς ὀκτώ,
 στὰς ἐννιά...» στῆς δέκα, ἐξακολουθῶ ἐγώ, στῆς ἑνδεκα, τὰ
 μεσάνυχτα, τὰ ξημερώματα, αὔριον, καθόλου... κ' ἐτοιμάζομαι
 νὰ τὸν ἀρπάξω ἀπ' τὸν σβέρκο, ὅταν... ὤψιστε θεέ! βλέπω στ'
 ἀγκωνάρι, χαμμιὰ δεκαριὰ βήματα πάρα κάτω, τὸν φοβερώτερον
 δικαστικὸν κλητῆρα τῆς ὑψηλίου, νὰ μὲ φερμάρῃ μαζὺ μὲ δυὸ
 μάρτυρας, σὰν λαγωνικό! τὸ βάζω στὰ πόδια· τὸ βάζουν κι'
 αὐτοί! στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος νὰ σου κ' ἓνας ἄλλος·
 προστίθεται χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν στὴν φάλαγγα τῶν διωκτῶν
 μου· στὸ καφενεῖον τῶν δικαστηρίων πέντ' ἔξ' δικαστικοὶ κλητῆ-
 ρες ἔπιναν τὸν καφέ τους· μᾶς βλέπουν ποῦ περνοῦμε, ἀφήνουν
 εὐθὺς τὸν καφέ, κι' ἀπὸ πίσω μου κι' αὐτοί! καὶ οὕτω διωκό-
 μενος φθάνω μέχρι τῆς θύρας τοῦ φρουρίου μου, τοῦ κελλιού μου,
 τοῦ τάφου μου!... Εἶνε ζωὴ αὕτη; Ἄν πρόκειται νὰ σαπίσω

στην φυλακή, ἢ νὰ πεθάνω ὅδω μέσα ἀπὸ ἀσιτία, προτιμότερον νὰ χρημνισθῶ ἀπ' τὸ παράθυρον! Ἀφίνω μιὰ ἐπιστολὴ πῶς ἡτοκτόνησα γιατί δὲν κατάρθωσα νὰ λύσω τὸ ζήτημα. . . τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, κ' ἔτσι περνῶ κ' ἐγὼ βερεσὲ στὰ θύματα τῆς Ἐπιστήμης! [διευθύνεται πρὸς τὸ παράθυρον, ἀλλὰ σταματᾷ ἀποτόμως] βρὲ μωρία! [τύπτων τὸ μέτωπόν του] τί πῆγα νὰ κάνω! Οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες ἔχουν ζώσει τὸ σπῆτι· ἂν πέσω ἀπὸ τὸ παράθυρο θὰ τοὺς πᾶω λουκοῦμι στὰ χέρια· στὴ γῇ μὲ ζητοῦν καὶ θὰ τοὺς πέσω ἀπ' τὸν οὐρανὸ! Οὔτε νὰ σκοτωθῶ δὲν μπορῶ! τί θά . . . [ἀκούεται κτύπος εἰς τὴν θύραν]. Νά τα μας! Δὲν τά 'λεγα; τώρα; [ἀκούεται δυνατώτερος κτύπος]. Αὐτὸς δὲν χωρατεύει! θά 'φερε καὶ τὸν πάρεδρο μαζί του γιὰ νὰ σπάσουν τὴν πόρτα!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ, ΜΑΡΙΚΑ καὶ ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ

ΜΑΡΙΚΑ [ἔσωθεν]. — Γιάγκο, δὲν ἀκοῦς; μὴν ἔπαθες τίποτε! ἄνοιξε!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν]. — ὦχ, καλότυχη καὶ σύ! μοῦ 'κοφες τὴ χολή μου! τί θέλεις;

ΜΑΡΙΚΑ [ὡς ἄνω]. — Ἄνοιξε γιατί σὲ ζητεῖ . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [ἐντρομος]. — Ποιὸς μὲ ζητεῖ; δὲν εἶμαι μέσα! μ' ἔκατέστρεψες! μ' ἔχαντάκωσες! . . . δὲν σοῦ εἶπα νὰ πῆς πῶς δὲν εἶμαι μέσα;

ΜΑΡΙΚΑ [ὡς ἄνω]. — Εἶν' ὁ κύριος Κολόκουρος, ὁ ὑπαστυνόμος, ὁ φίλος σου . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [καθ' ἑαυτὸν]. — Ἄ, μπᾶ! πλαστοπροσωπία θᾶνε! . . . κανεὶς δικαστικὸς κλητῆρας μετημφισμένος! αὐτὰ τὰ τέρατα ἅμα βαλθοῦν νὰ πιάσουν κανένα περνοῦν στὴν ἐφευρετικότητα κι' αὐτὸν τὸν Ἐδισσον ἀκόμη! [πρὸς τὴν Μαρίκαν]. Γι' ἄκου! πέ του νὰ μιλήσῃ ν' ἀκούσω τὴν φωνή του! [ἀκροᾶται ἐκ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ].

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἔσωθεν]. — Βρὲ ἀδελφὲ Χασοπασχάλη, θ' ἀνοίξεις; τ' εἶν' αὐτά; μουρλάθηκες;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [καθ' ἑαυτὸν]. — Ἡ μὲν φωνή, φωνὴ Κολοκούρου . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἔσωθεν]. — Θ' ἀνοίξεις λοιπόν; τί κάθεται;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [λαμβάνων ἄνα ἓν καὶ ἓν τάχει τὰ πρὸ τῆς θύρας ἐπιπλα καὶ ρίπτων αὐτὰ φύρδην μίγδην ἐντὸς τοῦ δωματίου]. — Τί νὰ θέλῃ; μήπως μοῦ φέρνει χρήματα; μήπως ἔχασε στὰ χάρτια κ' ἔρχεται νὰ μοῦ

ζητήση δανεικά ; [ἀνοίγων τὴν θύραν] ἐλεύθερα ! [Ὁ Κολόκουρος ἔμβαίνει καὶ ἵσταται παρατηρῶν περιέργως τὴν ἀνώμαλον κατάστασιν τοῦ δωματίου].

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ καὶ ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Μπᾶ ! μπᾶ ! τί ἀκαταστασία εἶν' αὐτή ; τί χάλια ; μήπως θὰ μετακομισθῇς ;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ἄ, μπᾶ ! καθόλου ! [κλειδόνων τὴν θύραν] θὰ μὲ μετακομίσουν λίαν προσεχῶς στὰς πολιτικὰς φυλακὰς καί... ἔννοεῖς . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Δὲν ἔννοῶ τίποτε !

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ἀπαράλλακτα καθὼς δὲν ἔννοῶ κ' ἐγὼ πῶς μὲ θυμήθηκες ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρόν !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ὑπομειδιῶν]. — Σ' ἐθυμήθηκα, σ' ἐθυμήθηκα... καὶ νὰ ἔzeres καὶ τί σοῦ φέρνω . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Παράδες ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [μετ' ἀηθίας]. — Ἄ . . . παράδες . . . πρόστυχε ! κᾶτι καλλίτερο ποῦ δὲν τὸ φαντάζεσαι ! . . . μιὰ εἰδησις ποῦ θὰ σὲ κἀνῃ νὰ πηδήσης ὥς τὸ ταβάνι . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [μετ' ἐνδιαφέροντος]. — Μίλα, βρὲ ἀδελφέ, τί ; μήπως ἔπεσε χολέρα σ' ὅλους τοὺς δικαστικούς κλητῆρας ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ὡς ἄνω]. — Τί δικαστικούς κλητῆρας καὶ κολοκῦθια ! Διάβασ' ἐδῶ τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ! [τοῦ τὴν δίδει] τὸ μέρος ποῦ ἔχω σημειώσῃ μὲ κόκκινο μολύβι ! [Ὁ Χασοπασχάλης λαμβάνει τὴν ἐφημερίδα καὶ ἀναγινώσκει, ὁ δὲ Κολόκουρος τὸν θεωρεῖ μειδιῶν αὐταρέσκως].

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Χάχ ἄχ ᾶ ! μωρέ, τί λές ; νὰ τὸ πιστέψω ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [σοβαρῶς]. — Καὶ νὰ τὸ καλοπιστέψῃς ! αἶ ; πῶς ;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. [γελῶν βορβορώδως]. — Χάχ ἄχ ᾶ ! αὐτὸ εἶνε κάπο ντ' ὄπερα ! τὸν ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος σ' ἐμένα, τὸν Γιάννη τὸν Χασοπασχάλη, τὸν κυνηγούμενον ὑφ' ὅλων τῶν λεγεῶνων καὶ ταξιαρχῶν τῶν δικαστικῶν κλητῆρων ; Παράσημο ; καὶ γιατί παρακαλῶ ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [σοβαρῶς]. — Διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις σου !

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Χάχ ἄχ ᾶ ! Μὰ ἴγώ, Χριστιανέ μου, οὔτε ταμίας ἔκαμα, οὔτε ἰδρυτὴς ἀνωνύμων ἐταιριῶν, οὔτε διαχειριστὴς φιланθρωπικῶν καταστημάτων, οὔτε τελώνης, οὔτε κανεὶς μεγαλόσχημος καὶ μεγάλόχειρος δημόσιος ὑπάλληλος· ἐγὼ ὁ πτωχὸς ἐχρημάτισα μόνον πέντε μῆνας ἑβδομος γραφεὺς τοῦ Τελωνείου Πειραιῶς καὶ ἡ μόνη ἐκδούλευσις ποῦ προσέφερα εἰς τὴν πατρίδα, εἶν' ἓνα μικρὸν λαθρεμπόριον πούρων . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Γι' αὐτὸ παίρνεις μόνον τὸν ἀργυροῦν ! ἄλλ' ἄφησε τ' ἀστεῖα πειά !

ΧΛΕΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ποιὰ ἀστεῖα ; Πάρε αὐτὴν τὴν παλαιο-
καρέκλα καὶ κάθησε νὰ τὰ ποῦμε. Πές μου, στὸν θεόν σου,
ἔτσι σοβαρά, τί νὰ τὸ κάνω τὸ παράσημο ; Νὰ τὸ φορέσω καὶ
νὰ βγῶ ἔξω γιὰ νὰ μὲ γνωρίζουν καλλίτερα οἱ δανεισταὶ μου καὶ
οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες ; Δὲν μὲ συγχωρῶς ! Ἐγὼ ἐζήτησα ἀπ'
τὸν Ὑπουργὸν μιὰ θέσι κ' ἐκεῖνος . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Αἶ, κ' ἐκεῖνος ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει καμμιά
θέσις κενή . . .

ΧΛΕΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Μοῦ δίδει τὸ παράσημον !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Βέβαια ! ἄνθρωπος τοῦ κόμματος εἶσαι καὶ
θέλει νὰ σὲ ικανοποιήσῃ. Δὲν εἶς εὐχαριστημένος ;

ΧΛΕΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Τί λόγος ! παραμοναῖς τῶν ἐκλογῶν εἶνε
τόρα, δὲν ἤμπορεῖ νὰ παύσῃ κανένα, ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχουν
θέσεις δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόμματος, συμπληρώνει τὰ
κενὰ διὰ παρασῆμων ! ἡ μέθοδος εἶνε λαμπρά ! Δὲν τό 'δινε καλ-
λίτερα στοὺς δανειστάς μου μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ξεσχίσουν τὰ
συναλλάγματα . . . Ἐτσι θὰ μὲ ὑποχρέωνε περισσότερο ! Ἀλλὰ
τόρα ; . . . πῶς θὰ πάω νὰ τὸν ψηφίσω μεθαύριον ποῦ θὰν οἱ
δρόμοι γεμάτοι ἀπὸ δικαστικούς κλητῆρας ; Θὰ σκιασθοῦν τὸ
παράσημον ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Ἐλα τόρα, ποῦ κάνεις καὶ τὸν καμπόσο,
κανάγια.

ΧΛΕΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Νὰ 'ταν τούλάχιστον ὁ χρυσοῦς ἢ ὁ τα-
ξάρχης, ὑπομονή !μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν βάλλῃ αμανάτι ! Ἄμ'
ἀπὸ τὸν ἀργυροῦν τί θὰ πάρῃς ; Οὐτ' εἰκοσιπέντε δραχμὰς δὲν
σοῦ δίνουν !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Καλὰ δὰ καὶ σύ ! κάνεις σὰν νὰ πρόκη-
ται νὰ χάσῃς τίποτε ! Ἐγὼ, βλέπεις, ζημιώθηκα ποῦ τὸν ἔχω !

ΧΛΕΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Θὰ σὲ πᾶνε μὲ μουσικὴ σὰν πεθάνῃς !
κι' αὐτὸ πολὺ ! μὰ στάσου ! ξέρεις, κάπ υ εἶχα διαβάσει πῶς
στοὺς παλαιούς καιροὺς κρεμοῦσαν τοὺς ληστὰς στοὺς σταυροὺς·
τόρα κρεμοῦν τοὺς σταυροὺς στοὺς ληστὰς !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἐν θυμῷ]. — Χασοπασχάλη, πρόσεξε, γιατί . . .

ΧΛΕΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Δὲν τὸ λέω γιὰ σένα ! σὺ εἶσαι ὁ ἀδά-
μας τῶν ὑπαστυνόμων ! γιὰ καὶ ἄλλους ! κ' ἔπειτα τόρα πειὰ
δὲν ἔχει καμμιά ἀξία καὶ τὸ παράσημον· μὲ καὶ ἐνηλικιότητες
καὶ γάμους τοῦ Διαδόχου, μὲ καὶ ἑορτὰς τῆς εἰκοσιπενταετηρί-
δος καὶ μὲ καὶ ἐκλογὰς τὰ ἐννέα δέκατα τῶν Ἑλλήνων μετε-
βλήθησαν εἰς Σίμωνας Κυρρηναίους, αἶροντας μετὰ κόπου τοὺς

σταυρούς των· καὶ καθὼς ἔγραφε μιὰ ἡμερὶς προχθὲς κατήν-
τησε νὰ διακρίνωνται καὶ νὰ ἐκτιμῶνται μόνον οἱ ἀσταύρωτοι!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Κολοκύθια! Αὐτὰ τὰ λέν' ὅσοι δὲν ἔχουν,
ἀπ' τῇ ζήλεια τους! Τὸ παράσημον θὰ κοσμῇ πάντοτε τὰ στήθη
διακεκριμένων πατριωτῶν!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Χάχ ἄχ ἄ! καὶ ἀπόδειξις τούτου ἐγώ
καὶ σύ!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἐν θυμῷ]. — Κύρ Γιάννη, τὸ παράκαμες! Ἐγὼ
ἦλθα ὁδῶ νὰ σοῦ πάρω τὰ συγχαρίκια καὶ σὺ κάθεσαι καὶ μὲ
ῥίξεις!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Μ' ἀφοῦ προσπαθεῖς σὺ μὲ τὸ στανιὸ
νὰ μὲ σταυρώσης!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἰτοιμαζόμενος πρὸς ἀναχώρησιν]. — Ὡστε δὲν τὸ δέχε-
σαι; καλὸ! τὸ λέω στὸν ὑπουργό!...

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [ἀναχαιτίζων αὐτόν]. — Στάσου, ἀδελφέ! [μετὰ
στόμου] τὸ δέχομαι πρὸς χάριν του!... δὲν θέλω νὰ τὸν προσ-
βάλω ἀφοῦ μοῦ τό 'στείλε!... τί θὰ χάσω; Μὴ ξεχάσης ὅμως
νὰ τοῦ 'πῆς καὶ γιὰ καμμιά θέσι· ξέρεις, γιὰ νὰ οἰκονομηθοῦν
τὰ χρήματα τῆς βελλάδας!... μὲ τοῦτα τὰ ρούχα δὲν πάει
παράσημο!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Μὴ βιάζεσαι! θάρθουν κι' αὐτὰ μὲ τὴν
ἀράδα τους! καὶ θέσις θὰ βρεθῇ καὶ προῖκα καλὴ!... τὸ πα-
ράσημο εἶνε μεταλλεῖον! ἀργότερα θὰ τὸ νειώσης! [ἀκούεται κτύπος
εἰς τὴν θύραν]

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ποιὸς εἶνε πάλι;

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἄνωτέρω, ΜΑΡΙΚΑ καὶ εἴτα ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ

ΜΑΡΙΚΑ [ἔσωθεν]. — Κύριε Γιάγκο, ἓνας ἄνθρωπος σᾶς ζητεῖ νὰ
σᾶς δώσῃ ἓνα χαρτί...

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [πρὸς τὸν Χασοπασχάλην]. — Ἐπάνω στὴν ὥρα ἦλθε!
Εἶδες σύμπτωσις! θᾶνε ὁ κλητὴρ τοῦ Ὑπουργείου καὶ σοῦ φέρνει
τὸ Βασιλικὸν διάταγμα!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Καλὰ λές! μὰ... πρέπει νὰ τοῦ δώσω
καὶ κάτι τι... καὶ δὲν ἔχω λεπτὸ... ἢ τσέπη μου [τινάσσω αὐτήν]
πανὶ μὲ πανί! Δόσε μου ἓνα τάλληρο δανεικὸ καὶ κράτησε ἀμα-
νάτι τὸ παράσημο!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [δίδων τὸ τάλληρον]. — Λάβε το, ἱππότη!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [ἀνοίγων τὴν θύραν]. — Ἐμπρός, κύριε! [εἰσερ-
χεται ὁ κλητὴρ] Κυρία Μαρίκα, νὰ 'πῆτε τῆς μαμμᾶς σας ὁ κύριος

ὑπουργὸς μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μοῦ ἀπονείμῃ τὸν ἀργυροῦν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος !

ΜΑΡΙΚΑ [ἰσθῶν]. — Ἀλήθεια, κύριε Γιάγκο ; τί χαρά ! τρέχω νὰ τῆς τὸ 'πῶ !

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ [πρὸς τὸν Χασοπασχάλην]. — Κύριε Χασοπασχάλη, συγγνώμην. . . ἔχω νὰ σᾶς. . . [ἐγχειρίζων εἰς αὐτὸν ἓν ἔγγραφον].

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [λαμβάνων αὐτό]. — Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, φίλε μου ! πάρε αὐτὸ τὸ τάλληρο καὶ πῆγαινε νὰ τὸ πλῆξ στὴν ὑγειά μου !

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ. — Εὐχαριστῶ ! μὰ δὲν μπορῶ νὰ φύγω ἂν δὲν ὑπογράψετε πρῶτα τό . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Τὸ ἐπιδοτήριον καλὰ ! περίμενε λίγο ! . . . [ὁ Χασοπασχάλης ἀναγινώσκει καθ' ἑαυτὸν τὸ ἔγγραφον, συνοφρυοῦται, ὡχρίθῃ καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας ἕφ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἀνάγνωσις].

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ [καθ' ἑαυτὸν]. — Πρώτην φορὰν μοῦ συμβαίνει στὴν ζωὴν μου νὰ κοινοποιῶ ἀπόφασιν ἐκτελεστήν καὶ ἀντὶ κλωτσιᾶς νὰ μοῦ δίδουν τάλληρα ! [παρατηρῶν τὰ διεσχορπισμένα ἐπιπλα]. Οὐ ! οὐ ! γιὰ φευγάλα μοῦ βρισκόταν ὁ μουσαφίρης ! καλὰ ποῦ πρόφθασα !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [πρὸς τὸν Χασοπασχάλην ἀναγινώσκοντα]. — Μωρὲ μεγάλο διάταγμα ! κι' ἀπ' τῆς τέσσαρες μεριαῖς τὸ χαρτὶ γραμμένον ! . . . Τὸ δικό μου δὲν εἶν' ἔτσι !

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν ἀνάγνωσιν]. — Γιατὶ ἐσένα σοῦδωσαν μόνον τὸν ἀργυροῦν ! Ἐνῶ ἐμένα ἐδῶ μοῦ ἀπονέμουν τὸν μεγαλόσταυρον, τὸ ἱμτιάζ, τὸ παράσημον τῆς περικνημίδος ! [δίδων τὸ ἔγγραφον εἰς τὸν Κολόκουρον] ἂν δὲν πιστεύεις, διάβασε ! [σύρων ἐκ τοῦ ἐπενδύτου τὸν δικαστικὸν κλητῆρα]. Γι' ἄκου νὰ σοῦ 'πῶ ! ὅλαις τῆς μπερμπατιαῖς σας καὶ τὰς μεθόδους σας τὰς ἤξευρα καὶ τὰς ἀπέφευγα· ποτὲ ὅμως δὲν ἐφантаζόμουν πῶς θὰ συλληφθῶ ἀπὸ δικαστικὸν κλητῆρα διὰ τῆς μεθόδου τοῦ παρασήμου !

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ [περιδεῖς]. — Μὰ κύριε, ἐγώ . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [πρὸς τὸν Χασοπασχάλην]. — Τιποτένια δουλειά ! πεντακόσαις ψωροδραχμαῖς ! οὔτε λόγος νὰ γίνεταί ! Τὸ παράσημο . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [μετὰ χωμικῆς σοβαρότητος]. — Τὸ παράσημο, εἰπέ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ νὰ μοῦ τὸ στείλῃ στὰς φυλακὰς τοῦ Τριγέτα ! [πρὸς τὸν δικαστικὸν κλητῆρα μετὰ κατανύξεως] Ἀνθρωπε ! εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ σῶμά μου . . . μετὰ τοῦ παρασήμου !

[Ἀθῆναι, Ἰούλιος τοῦ 1892]

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ